

**สรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ
ใน (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (Focus group)
เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐**

ประเด็นที่ ๑ การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ได้กำหนดให้พื้นที่คำขออาชญาบัตรผูกขาดและอาชญาบัตรพิเศษ เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง (ไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๘๘) ซึ่งหากไม่กำหนดเขตไว้ คำขอที่ดำเนินการนอกเขต Mining Zone ก่อนพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ จะไม่สามารถดำเนินการได้ (เสียผลประโยชน์ทั้งภาครัฐและเอกชน ภาคเอกชนไม่สามารถดำเนินการได้ ภาครัฐไม่ได้รับข้อมูลการสำรวจของเอกชน และจะไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ ของแผนแม่บท) ดังนั้น ควรกำหนดให้คำขออาชญาบัตรผูกขาด และอาชญาบัตรพิเศษเป็น Mining zone 	<p>๑. ควรกำหนดให้พื้นที่คำขออาชญาบัตรสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษ ที่ได้ยื่นขอก่อนพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองด้วย ซึ่งเป็นไปตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๘๘ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มิฉะนั้นคำขอฯ ที่เอกชนยื่นไว้จะไม่สามารถดำเนินการต่อได้ ทำให้ภาครัฐไม่ได้ข้อมูลการสำรวจจากภาคเอกชน รวมทั้งควรกำหนดให้ที่ดินเอกสารสิทธิ์ที่มีการพิสูจน์อย่างชัดเจนแล้วว่ามีแร่เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง</p>	<p>ปรับปรุงแนวทางและมาตรการ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกเขตแหล่งแร่ ข้อ ๒ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ในวาระเริ่มแรกให้เป็นไปตามบทเฉพาะกาล ตามมาตรา ๑๘๘ และ ๑๘๙ รวมถึงพื้นที่ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่พบว่ามีแร่อุดมสมบูรณ์ และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดให้ที่ดินเอกสารสิทธิ์ที่พบแร่เป็นเขตพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง 		
<ul style="list-style-type: none"> ● แหล่งหินในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ เป็นแหล่งหินในที่ราบและมีการทำเหมืองแร่บนที่ดินเอกสารสิทธิ์มาเป็นเวลานานแล้ว ควรมีช่องทางให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ 		
<ul style="list-style-type: none"> ● การซื้อที่ดินเอกสารสิทธิ์ที่มีความชัดเจนอยู่แล้ว เป็นไปได้หรือไม่ว่าไม่จำเป็นต้องผ่านกระบวนการพิจารณาของ ค.นร. 		

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรกำหนดให้ที่ดินเอกสารสิทธิ์ที่มีการพิสูจน์อย่างชัดเจนว่ามีแร่ เป็นเขตพื้นที่แหล่งแร่ และควรแจ้งว่าการกำหนดเขตพื้นที่แหล่งแร่อย่างเร่งด่วนจะต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการนานเพียงใด เพราะกระทบต่อการดำเนินการของเหมือง หากล่าช้า อาจทำให้การดำเนินธุรกิจหยุดชะงักได้ 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ที่ดินเอกสารสิทธิ์เป็นเรื่องที่กลุ่มผู้ประกอบการเป็นกังวล ในภาคผนวก ข ซึ่งควรระบุพื้นที่ที่มีความชัดเจนมากขึ้น 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรลดขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ให้มีความคล่องตัว (one stop service) และมีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน 	<p>๒. ควรลดขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตเพื่อให้เกิดความคล่องตัว และมีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน ผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบความคืบหน้าของการดำเนินการได้ รวมทั้งมีจุดให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (one stop service)</p>	<p>ปรับปรุงแนวทางและมาตรการ ข้อที่ ๑) ของยุทธศาสตร์ที่ ๓ ดังนี้</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ปัญหาหินก่อสร้างขาดแคลนในพื้นที่อีสานใต้ อยากให้ภาครัฐเร่งพิจารณาคำขอประทานบัตรต่าง ๆ ที่ต้องหยุดชะงักไป ธุรกิจไม่สามารถหยุดได้ และมีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสูง จึงอยากทราบว่าต้องใช้ระยะเวลาอีกนานเพียงใดจึงจะประกาศได้ และทำอย่างไรจึงจะลดขั้นตอนในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต 		<p>๑) การพัฒนาระบบอนุญาตประทานบัตร และใบอนุญาตอื่นๆ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๖๐ ให้มีความรวดเร็วลดขั้นตอนและลดการใช้ดุลยพินิจของการปฏิบัติ โดยให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบการอนุญาตในลักษณะการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One stop service) - พัฒนาระบบการติดตามการอนุญาต ให้มีระบบติดตาม (tracking) ในกระบวนการขออนุญาตทุกขั้นตอน - พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามผลการพิจารณาการอนุญาต - กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องและชัดเจน

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนด buffer zone เพื่อกันพื้นที่ทางน้ำและเส้นทางสาธารณะที่ปรากฏในโฉนด ซึ่งต้องกันพื้นที่ออกทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างเต็มที่ อยากรให้ภาครัฐ (กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรม) แก้ไขในประเด็นนี้ว่าเป็นรูปธรรม ● ทางน้ำสาธารณะ (ลำห้วย) และทางสาธารณะที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน จะมีแนวทางในการพิจารณาอย่างไรว่ายังควรละเว้นพื้นที่ไว้ (ไม่เอาแหล่งหินที่อยู่ด้านใต้ขึ้นมาใช้) เพราะในพื้นที่อีสานใต้หลาย ๆ แห่ง เป็นแหล่งน้ำและทางสาธารณะที่เสื่อมสภาพ 	<p>๓. การกำหนดแนวพื้นที่กันชนการทำเหมือง (buffer zone) โดยกันทางน้ำและทางสาธารณะออก ควรพิจารณาสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ด้วย เนื่องจากทางน้ำและทางสาธารณะในบางพื้นที่เสื่อมสภาพหรือไม่มีการใช้งานแล้ว ทำให้ไม่สามารถใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า</p>	<p>ประเด็นดังกล่าวได้การกำหนดไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายแต่ละฉบับ รวมถึงพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้กำหนดแนวกันชน (Buffer zone) ไว้ในมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๒ และ มาตรา ๖๘ เป็นต้น โดยต้องออกประกาศกระทรวง หรือหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่ต้องกำหนด ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● นอกจากข้อมูลอุปสงค์ (demand) และ อุปทาน (supply) จะเป็นปัจจัยในการกำหนดแนวทางการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแล้ว อยากรให้นำข้อมูลปริมาณสำรอง (reserve) มาพิจารณาร่วมด้วย ทั้งนี้ข้อมูล reserve ที่กรมทรัพยากรธรณีได้เคยประเมินในอดีต ในปัจจุบันมีปริมาณลดลงไปมาก 	<p>๔. ควรกำหนดพื้นที่แหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองให้สอดคล้องกับความต้องการใช้แร่ภายในประเทศ โดยพิจารณาจากข้อมูลอุปสงค์ (demand) อุปทาน (supply) และข้อมูลปริมาณสำรอง (reserve) และเร่งจัดทำบัญชีทรัพยากรแร่พร้อมเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชนรับทราบ</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดดังกล่าวไว้แล้ว ในแนวทางและมาตรการข้อ ๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ และมีการปรับปรุงแนวทางและมาตรการข้อ ๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มเติมดังนี้</p> <p>๕) เร่งรัดการจำแนกพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้าม พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรอนุรักษ์ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ประกอบการจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ในระยะถัดไป โดยใช้ข้อมูลฐานจากบัญชีทรัพยากรแร่ที่ประมวลและประเมินที่ได้จากผลการสำรวจของภาครัฐและข้อมูลผลการสำรวจในพื้นที่อาชญาบัตรของภาคเอกชน</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดเขตแหล่งแร่ให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ภายในประเทศ และเร่งจัดทำบัญชีทรัพยากรแร่ พร้อมเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูล 		

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● เสนอให้ใช้ข้อมูลแผนที่ธรณีวิทยากำหนดขอบเขตแหล่งหินปูนเพื่ออุตสาหกรรม 	<p>๕. นำข้อมูลทางวิชาการมาพิจารณากำหนดขอบเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดดังกล่าวไว้แล้ว ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ แนวทางและมาตรการข้อ ๑ และ ข้อ ๙ อาทิ เร่งรัดการนำแผนที่ศักยภาพแร่ แหล่งแร่ การจำแนกเขตศักยภาพแร่ และบัญชีทรัพยากรแร่มากำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ในการทำเหมืองและจัดลำดับความสำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลฐานสำหรับการกำหนดเขตพื้นที่สงวนหวังห้ามเขตพื้นที่ที่สมควรอนุรักษ์ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในการจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ในระยะถัดไป เป็นต้น</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่ควรกำหนดเขตพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมให้เป็นพื้นที่เพื่อการทำเหมืองทั้งหมด ควรกันพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมีปัญหามลพิษออก 	<p>๖. ไม่ควรกำหนดให้พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองทั้งหมด แต่ควรกันพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมีปัญหามลพิษออกก่อน</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดดังกล่าวไว้แล้ว ในแนวทางการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๑ และสำหรับพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ประกาศก่อนพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ พื้นที่ดังกล่าวได้มีประกาศเป็นแหล่งหินก่อสร้างของแต่ละจังหวัดเพื่อรองรับความต้องการและจำเป็นของภาคครัวเรือนและการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งกำหนดตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกำหนดพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยได้มีการพิจารณาความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมแล้ว</p>

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● ทบทวนพื้นที่ประกาศเป็นเขตแหล่งแร่ที่ยังไม่สามารถดำเนินการทำเหมืองได้จนถึงปัจจุบัน รวมถึงพื้นที่ที่มีการทำเหมืองแล้วแต่พบปัญหา ควรตัดพื้นที่ประเภทนี้ออกไปจากเขตแหล่งแร่ 	<p>๗. ตามมาตรา ๑๘๘ และ ๑๘๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้บรรดาพื้นที่ตามคำขอต่ออายุประทานบัตร คำขอประทานบัตร ประทานบัตร และอาญาบัตรที่ได้ออกให้ตาม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในวาระเริ่มแรกนั้น คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติควรแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษ เพื่อ</p>	<p>ปรับปรุงแนวทางและมาตรการ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกเขตแหล่งแร่ ข้อ ๒ เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในวาระเริ่มแรกให้เป็นไปตามบทเฉพาะกาล ตามมาตรา ๑๘๘ และ ๑๘๙ รวมถึงพื้นที่ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่พบว่ามีแร่อุดมสมบูรณ์ และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● หน้า ๔๕ ข้อ ๓ และ ๔ คนร. ควรแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษ ที่มีหน้าที่ตรวจสอบอาญาบัตร และประทานบัตรที่ได้รับอนุญาต ก่อน พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ ที่ยังอยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบตามข้อร้องเรียนต่าง ๆ หรืออยู่ระหว่างดำเนินคดียังไม่สิ้นสุด เพื่อพิจารณาว่าเข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื้อรังหรือปัญหาใหม่ขึ้นมาอีก 	<p>ทบทวนพื้นที่ก่อนการประกาศเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เนื่องจากหลายพื้นที่อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียนต่าง ๆ หรืออยู่ระหว่างดำเนินคดียังไม่สิ้นสุด โดยพิจารณาว่าเข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ หรือควรกันพื้นที่ประเภทนี้ออกจากเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื้อรังหรือเกิดปัญหาใหม่ขึ้นมาอีก</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ● ประทานบัตรที่กำลังจะหมดอายุควรให้ดำเนินการขอต่ออายุประทานบัตรได้ทันที (ถ้ากรณียังมีปริมาณหินเหลืออีกมาก) เนื่องจากประทานบัตรเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองอยู่แล้ว (ใช้กฎกติกาเดิม โดยไม่ต้องไปขอความเห็นจากท้องที่ใหม่ เพราะเป็นพื้นที่ประทานบัตรเดิม) 		

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● ให้มีการกันเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑A ออกจากพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง 	<p>๘. ควรกันพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑A ออกจากเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง</p>	<p>ภายใต้แผนแม่บทบริหารจัดการแร่ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน ในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และในกรณีที่แหล่งแร่ใดมีศักยภาพในการพัฒนา แต่เทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนยังไม่เหมาะสม ให้สงวนแหล่งแร่นั้นไว้จนกว่าจะมีเทคโนโลยี และมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสม รวมถึงหลักเกณฑ์เงื่อนไขตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและมาตรการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ และพื้นที่ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาด</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● เพิ่มวัตถุประสงค์ ข้อ ๕ หน้า ๔๓ หากมีการพิสูจน์แล้วว่าพื้นที่มีการปนเปื้อนทางธรณีเคมี โลหะหนัก ตะกั่ว สังกะสี และ สารพิษอยู่เดิม ควรให้พื้นที่เป็นเขตสงวนอนุรักษ์หรือเขตห้ามทำเหมืองเด็ดขาด โดยกันไว้ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อลดปัญหาหาก ไปรบกวนพื้นที่ดังกล่าว อาจทำให้มีแพร่กระจายของโลหะหนักได้ 	<p>๙. พื้นที่ที่มีการพิสูจน์แล้วว่าเป็นพื้นที่ที่มีค่าผิดปกติทางธรณีเคมีสูงที่เป็นโลหะหนัก เช่น ตะกั่ว สังกะสี แคดเมียม และ สารพิษ ควรกำหนดให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์หรือเขตห้ามทำเหมืองเด็ดขาด เพื่อลดปัญหาการทำกิจกรรมที่อาจรบกวนพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งส่งผลให้มีการแพร่กระจายของโลหะหนักได้</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดดังกล่าวไว้แล้ว ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ แนวทางบริหารจัดการแร่ในภาพรวม ข้อ ๓) ส่งเสริมการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดปัญหาที่จะเกิดจากการพัฒนาแร่ ทั้งด้านผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพประชาชน รวมถึงความปลอดภัย การป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ และประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ</p>

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
		<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการประกอบกิจการให้มีการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนสูงขึ้น - กำหนดพื้นที่กันชนระหว่างเขตเมืองแรรอบนอกกับพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่อยู่อาศัยของชุมชนรอบเมือง (แนวกันชนรอบนอก) และพิจารณาพื้นที่กันชนของแปลงประทานบัตร (แนวกันชนภายในเขตเมืองแรร) โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น ชนิดแร่ วิธีการเทคโนโลยี และวิศวกรรม เป็นต้น - พัฒนาระบบเฝ้าระวัง กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม - กำหนดให้มีระบบการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม ผ่านคณะกรรมการไตรภาคีเครือข่ายภาคประชาชน หรือเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็น ๒ การป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> • ควรมีมาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินการเป็นเหมืองแร่สีเขียวได้ รวมทั้งมีการส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและประชาชนมาใช้ในการทำเหมืองแร่ 	<p>๑. ควรมีมาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถดำเนินการเป็นเหมืองแร่สีเขียวได้ รวมทั้งมีการส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนมาใช้ในการทำเหมืองแร่</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดไว้แล้ว ในแนวทางและมาตรการ ข้อ ๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ และแนวทางและมาตรการข้อ ๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ทำความเข้าใจกับประชาชนระดับอำเภอเป็นอย่างน้อย ที่อยู่ในพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและเขตแหล่งหิน โดยหน่วยงานที่ให้ความรู้ความเข้าใจนั้นไม่ควรเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต ควรเป็นหน่วยงานที่เป็นกลาง 	<p>๒. ควรมีการสร้างทำความเข้าใจกับประชาชนที่อยู่ในเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองอย่างน้อยในระดับอำเภอ ก่อนการประกาศใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง โดยหน่วยงานที่ให้ความรู้ความเข้าใจควรเป็นหน่วยงานที่เป็นกลาง และไม่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตประทานบัตร</p>	<p>ปรับปรุงแนวทางและมาตรการ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ข้อ ๓) การสร้างองค์ความรู้ให้กับภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นในพื้นที่ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ และการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างและส่งเสริมการสร้างเข้าใจเชิงรุกให้แก่ประชาชนทั่วไป ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ชุมชน และท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ - เสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนในการติดตาม ตรวจสอบ ดูแล และเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่ และเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และดูแลการทำเหมืองแร่ทุกประเภท เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยคำนึงถึงผลกระทบจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> • ควรมีหน่วยงานหรือคณะกรรมการอิสระในการตรวจสอบ ติดตาม ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำเหมือง 	<p>๓. ควรมีหน่วยงานหรือคณะกรรมการอิสระในการตรวจสอบ ติดตาม ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในการทำเหมือง</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดไว้แล้ว ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ข้อ ๕) การพัฒนากลไก ระบบกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล</p> <p>- กำหนดให้มีบุคคลที่สามเข้าร่วมดำเนินการตรวจสอบในทุกขั้นตอนทั้งก่อนการทำเหมือง ระหว่างการทำเหมือง การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม (ถ้ามี) และการฟื้นฟูหลังการทำเหมือง</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ควรพิจารณาหัวข้อ การเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนเป็นประเด็นสำคัญ • ควรกำหนดมาตรการการเฝ้าระวังสุขภาพในยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะกรณีเหมืองโปแตช 	<p>๔. ควรกำหนดแนวทางและมาตรการในการเฝ้าระวังสุขภาพประชาชน กระบวนการและรายละเอียดการฟื้นฟูเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดไว้แล้ว ในแนวทางและมาตรการ ข้อ ๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ และแนวทางและมาตรการ ข้อ ๖) ยุทธศาสตร์ที่ ๓</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ควรกำหนดกระบวนการและรายละเอียดการฟื้นฟูเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหมืองแร่ 	<p>๕. ควรกำหนดกระบวนการและรายละเอียดการฟื้นฟูเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหมืองแร่</p>	<p>พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๘ (๙) กำหนดกระบวนการและรายละเอียดการฟื้นฟูเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหมืองแร่อยู่แล้ว โดยการทำเหมืองต้องมีการวางหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง เพื่อเป็นการวางแผนป้องกันไว้ล่วงหน้า หากเกิดปัญหาผู้ทำเหมืองไม่เยียวยาหรือไม่ฟื้นฟูพื้นที่รัฐจะนำเงินจากกองทุนหรือหลักประกันมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ</p> <p>นอกจากนี้ในหมวดที่ ๑๓ ความรับผิดชอบทางแพ่ง มาตรา ๑๓๔ ผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนหรือค่าเสียหายที่เกิดจากการประกอบกิจการต่อความเสียหาย ความเดือดร้อนรำคาญอันเกิดขึ้นแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือ</p>

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
		สิ่งแวดล้อม และมาตรา ๑๔๒ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ
<ul style="list-style-type: none"> • ควรมีการศึกษาวิจัยแร่หลัก ๕ ชนิดและแร่อื่นที่มีอยู่ในบัญชีแร่ ก่อนเปิดเหมือง โดยศึกษาจากบทเรียนและเรียนรู้จากต่างประเทศ 	<p>๖. ควรมีการศึกษาวิจัยแร่ยุทธศาสตร์ ๕ แร่หลัก และแร่สำคัญทางเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยเรียนรู้จากผลกระทบที่เกิดขึ้นในอดีต ศึกษาวิจัยจากกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วในต่างประเทศ และการศึกษาวิจัยควรดำเนินการแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน</p>	<p>ปรับปรุงแนวทางการบริหารจัดการแร่ในภาพรวม ข้อ ๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ข้อย่อยดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิชาการทางแร่ วิทยา ธรณีวิทยาแหล่งแร่ การทำเหมือง และเทคโนโลยีกระบวนการผลิตของแร่เศรษฐกิจและแร่อื่นๆ ที่จะมีโอกาสเปิดการทำเหมืองในอนาคต โดยเรียนรู้จากกรณีศึกษาการทำเหมืองและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกิดขึ้นในอดีตทั้งในประเทศและต่างประเทศสำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของการพัฒนาใช้ประโยชน์จากแร่ในอนาคต
<ul style="list-style-type: none"> • ควรให้ สช. ช่วยสนับสนุนการตรวจสอบ การกำกับควบคุม การทำเหมือง การติดตามสิ่งแวดล้อม และควรมีการจัดทำข้อมูล Base line ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน เพื่อแสดงให้เห็นที่ทราบกรณีมีการร้องเรียน 	<p>๗. เสนอให้สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การกำกับดูแล การทำเหมือง การติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อม</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดไว้แล้ว ในแนวทางและมาตรการ ข้อ ๕) และข้อ ๖) ยุทธศาสตร์ที่ ๓</p>
<ul style="list-style-type: none"> • การทำข้อมูลพื้นฐาน base line data ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจน สามารถแสดงให้เห็นประชาชนในพื้นที่ทราบกรณีมีข้อร้องเรียน 	<p>๘. การทำข้อมูลพื้นฐาน base line data ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจน สามารถแสดงให้เห็นประชาชนในพื้นที่ทราบกรณีมีข้อร้องเรียน</p>	<p>๑. ได้มีการกำหนดรายละเอียดไว้แล้ว ในแนวทางและมาตรการ ข้อ ๖) ยุทธศาสตร์ที่ ๓</p> <p>๒. นำไปเป็นแนวทางในการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ตามมาตรา ๓๒ ของ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> • ควรมีการเผยแพร่นโยบายต่าง ๆ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี เช่น เว็บไซต์ที่สามารถให้ประชาชนเข้าไปแสดงความคิดเห็นได้ 	<p>๙. ควรมีการเผยแพร่นโยบายหรือข้อมูลต่าง ๆ และประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้</p>	<p>ปัจจุบันได้มีการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการประชุมคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี และแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ผ่านเว็บไซต์และ facebook คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ รวมทั้งมีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่มาโดยตลอด</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ยุทธศาสตร์ที่ 4 ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการโดยให้ผู้ประกอบการที่ได้รับประทานบัตรเข้ามามีส่วนร่วม ในการชดเชยกับให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ 	<p>๑๐. ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม และชุมชนมากยิ่งขึ้น</p>	<p>ปรับปรุงเป้าหมายและตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เป้าหมาย ๓ : ผู้ผลิตและภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้านแร่ มีการดำเนินกิจการที่เป็นมาตรฐานและมุ่งเน้นการประกอบการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ : จำนวนสถานประกอบการที่ได้มาตรฐานการประกอบการหรือมาตรฐานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน (เพิ่มขึ้น)</p> <p>โดยมีแนวทางและมาตรการ ข้อ ๓) ส่งเสริมการประกอบกิจการให้มีการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนสูงขึ้น</p>

๓. ประเด็นการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรวิเคราะห์การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บกับผู้ประกอบการให้มีความเหมาะสม ไม่น้อยจนเกินไป ● ควรให้มีการเปิดเผยข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับวงเงินที่ได้รับ การจัดสรรค่าภาคหลวง และการนำเงินไปใช้ประโยชน์ ● ควรเพิ่มยุทธศาสตร์ การจัดการรายได้ค่าภาคหลวง 	<p>๑. ควรมีการเปิดเผยข้อมูลและข่าวสารให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับวงเงินที่ได้รับ การจัดสรรค่าภาคหลวง และการนำเงินไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ</p>	<p>ปรับปรุงเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ ๓ เป็น เป้าหมาย ๑ กลไกการบริหารจัดการแร่ในด้านการอนุมัติอนุญาตต่างๆ รวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาเหมืองแร่ ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ สร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคเอกชน ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น</p> <p>และยุทธศาสตร์ที่ ๓ แนวทางและมาตรการ</p> <p>ข้อ ๒) พิจารณาทบทวนระบบจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐท้องถิ่นและชุมชนที่เหมาะสมและเป็นธรรม</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ต้องการให้มีการตรวจสอบการนำเงินกองทุนจากผู้ประกอบการไปใช้ประโยชน์ว่าทั่วถึงกับประชาชนในชุมชนหรือไม่ และควรส่งเสริมให้ภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลการจัดสรรกองทุนดังกล่าว ● ควรเพิ่มแนวทางและมาตรการกำหนดระบบการติดตามการใช้งบประมาณกองทุนไว้ในอนุบัญญัติ หรือในแผนแม่บทฯ ● ควรมุ่งเน้นการนำเงินกองทุนใช้ประโยชน์มาใช้ในการดำเนินการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ● ควรมีการจัดเงินกองทุนจากผู้ประกอบการให้ครอบคลุม โดยอ้างอิงกับชุมชนที่อยู่รอบเหมืองอย่างครบถ้วน ไม่ยึดตามตำแหน่งที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 	<p>๒. ควรมีการจัดการเงินกองทุนที่ได้จากผู้ประกอบการ โดยส่งเสริมให้ภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลการจัดสรรกองทุนดังกล่าว และกำหนดแนวทางและมาตรการในการติดตามการใช้งบประมาณกองทุนไว้ในอนุบัญญัติหรือในแผนแม่บท ซึ่งการจัดสรรเงินกองทุนควรมีการจัดสรรให้ครอบคลุมชุมชนที่อยู่รอบเหมืองอย่างครบถ้วน ไม่ยึดตามตำแหน่งที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>	<p>ปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่ ๓ แนวทางและมาตรการ</p> <p>ข้อ ๒) การพัฒนาระบบจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐท้องถิ่นและชุมชนที่เหมาะสมและเป็นธรรม ข้อย่อยดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาทบทวนและเพิ่มวัตถุประสงค์ในการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษหรือกองทุนต่างๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ถือประทานบัตรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการข้อร้องเรียนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในท้องที่สำหรับเป็นงบประมาณของท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะจัดการข้อร้องเรียนนั้นๆ โดยอาจจ้างบุคคลที่สาม (Third Party) มาดำเนินการสอบสวนและพิสูจน์ทราบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในเวลาไม่เกิน ๑ ปี หลังการยื่นข้อร้องเรียน

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● เพิ่มกลไกข้อร้องเรียนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ● ควรให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบได้รับการเยียวยาและชดเชยอย่างเป็นรูปธรรม ● ควรมีการชดเชยให้ชาวบ้านทันทีที่ได้รับสารพิษจากผลกระทบการทำเหมือง 	<p>๓. เพิ่มกลไกข้อร้องเรียนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง ควรได้รับการเยียวยาและชดเชยอย่างเป็นรูปธรรม</p>	<p>ได้มีการกำหนดรายละเอียดไว้แล้วในยุทธศาสตร์ที่ ๔ แนวทางและมาตรการ</p> <p>ข้อ ๒) มาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง ได้กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๘(๙) กำหนดให้มีมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบการอุตสาหกรรมแร่อยู่แล้ว</p> <p>โดยการทำเหมืองต้องมีการวางหลักประกันการฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง เพื่อเป็นการวางแผนป้องกันไว้ล่วงหน้า หากเกิดปัญหาผู้ทำเหมืองไม่เยียวยาหรือไม่ฟื้นฟูพื้นที่รัฐจะนำเงินจากกองทุนหรือหลักประกันมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ</p> <p>นอกจากนี้ในหมวดที่ ๑๓ ความรับผิดชอบทางแพ่ง มาตรา ๑๓๔ ผู้ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายที่เกิดจากการประกอบกิจการต่อความเสียหาย ความเดือดร้อนรำคาญ อันเกิดขึ้นแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม และ มาตรา ๑๔๒ ศาลมีอำนาจกำหนดค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● การลดดุลยพินิจในการอนุมัติ อนุญาตกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อรองรับการเข้าสู่ AEC 	<p>๔. ควรลดดุลยพินิจในการอนุมัติ อนุญาต และกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน</p>	<p>ปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่ ๓ แนวทางและมาตรการ</p> <p>ข้อ ๑) การพัฒนาระบบอนุญาตประทานบัตร และใบอนุญาตอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความรวดเร็ว ลดขั้นตอน และลดการใช้ดุลยพินิจของการปฏิบัติ โดยให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔</p>

ประเด็น ๔ ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการแร่ประเด็นอื่น ๆ

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> ● จัดทำหลักเกณฑ์และมาตรการการดูแลและตรวจสอบในพื้นที่อ่อนไหว พื้นที่เสี่ยงทางภัยพิบัติธรรมชาติ เช่นบริเวณสร้างเขื่อนและพบแร่บริเวณนั้น โดยหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านภัยพิบัติ ด้านน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอื่นๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยผู้เชี่ยวชาญต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำ EIA 	<p>๑. ควรกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการดูแลและตรวจสอบพื้นที่อ่อนไหว พื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติในบริเวณที่มีแหล่งแร่อยู่ โดยหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการจำแนกเขตพื้นที่สงวน หวงห้าม พื้นที่อนุรักษ์ ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านภัยพิบัติ ด้านน้ำ และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณา</p>	<p>ภายใต้แผนแม่บทบริหารจัดการแร่ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน ในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง และสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยใช้ข้อมูลธรณีวิทยาแหล่งแร่ ปริมาณสำรองแร่ รวมทั้งพิจารณาถึงพื้นที่อ่อนไหว พื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัย และในกรณีที่แหล่งแร่ได้มีศักยภาพในการพัฒนา แต่เทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนยังไม่เหมาะสม ให้สงวนแหล่งแร่นั้นไว้จนกว่าจะมีเทคโนโลยีและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสม และส่งเสริมและเปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีทรัพยากรแร่ของประเทศและพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● หากมีความกังวลเกี่ยวกับพื้นที่เสี่ยง หรืออ่อนไหวทางภัยพิบัติธรรมชาติ ควรระบุให้ชัดเจนว่าห้ามทำเหมืองบริเวณนี้ 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีการเตรียมความพร้อมกรณีเกิดภัยพิบัติ หรือสาธารณภัยจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ เช่น กรณีเหมืองถล่ม แผ่นดินยุบ ฯลฯ 		
<ul style="list-style-type: none"> ● การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงต้องทำในพื้นที่ระดับจังหวัด (เป็นอย่างน้อย) โดยผู้เข้าร่วมต้องแบ่งโควตาตามสัดส่วน เพศ อายุ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม 	<p>๒. กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการแร่ เช่น การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้มีการกำหนดสัดส่วนตามอายุ และเพศ เพื่อความเสมอภาคและมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง</p>	<p>ปรับปรุงเป้าหมายและตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เป็น เป้าหมาย๑ : ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่</p>

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
		<p>ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : สัดส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน ท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ตามแนวทางและ หลักเกณฑ์การเสริมสร้างและส่งเสริมความร่วมมือภายใต้ กลไกประชารัฐ (เพิ่มขึ้น)</p> <p>โดยมีแนวทางและมาตรการดังข้อ ๑) ส่งเสริมและ กำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมบริหารจัดการแร่ของประเทศ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรให้ความรู้เกี่ยวกับแร่โพแทช การดำเนินการ พัฒนาใช้ประโยชน์แร่โพแทชในพื้นที่จังหวัดที่มีแหล่งแร่ โพแทช และแร่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการพัฒนา บุคลากรเพื่อช่วยในการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลแก่ ประชาชนในพื้นที่ 	<p>๓. ช่องทางการประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร และการสร้างองค์ ความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน ท้องถิ่น และชุมชน นอกเหนือจากการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์แล้ว ควรทำการ สื่อสารทางช่องทางปกติเดิม เช่น โรงเรียน วัด สถาบันการศึกษา ให้ทั่วถึงด้วย</p>	<p>ปรับปรุงเป้าหมายและตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เป็น</p> <p>เป้าหมาย๑ : ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาค ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการแร่</p> <p>ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ : จำนวนช่องทางการประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร และการสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน ท้องถิ่น และชุมชน (เพิ่มขึ้น)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● กรมประชาสัมพันธ์ ยินดีเป็นหน่วยงานสร้างความรู้ และการมีส่วนร่วมโดยสื่อสารให้ประชาชน และควรมี ช่องทางการสื่อสารการสร้างความรู้ความเข้าใจและมีการใช้ ภาษาให้ประชาชนเข้าใจง่าย ● 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีการเผยแพร่ผลการประชุมของคณะกรรมการ นโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ผ่านเว็บไซต์ที่สามารถให้ประชาชนเข้าไปแสดงความ คิดเห็น 	<p>๔.ควรมีการเผยแพร่ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการภายใต้ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติผ่านเว็บไซต์ ที่สามารถให้ประชาชนเข้าไปแสดงความความคิดเห็น</p>	<p>ปัจจุบันได้มีการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการประชุม คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องรวมทั้ง (ร่าง) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี และแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็น ผ่านเว็บไซต์และ facebook คณะกรรมการ นโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ รวมทั้งมีการจัดประชุม</p>

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
		รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่มาโดยตลอด
<ul style="list-style-type: none"> ● ควรมีคำนิยามที่เป็นคำเฉพาะในแผนแม่บท 	<p>๕. ควรกำหนดคำนิยามของคำที่ปรากฏในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ยังไม่มีความชัดเจนไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติงานได้</p>	<p>ประเด็นดังกล่าวได้การกำหนดไว้ในบทบัญญัติของกฎหมาย หรือการออกอนุบัญญัติ หรือหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่ต้องกำหนด ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ยกตัวอย่างเช่น มาตรา ๕๒ การขอและการออกประทานบัตร และคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยกฎกระทรวงตามวรรคสามต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา ๑๙ โดยต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความคุ้มค่า ในทางเศรษฐกิจ ความเหมาะสมของเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมือง ความเหมาะสมของมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน รวมทั้งการพิจารณาแผนการฟื้นฟู การพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการเฝ้าระวังผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนให้สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดเวลาในการจ้าง third party มาดำเนินการสอบสวนและพิสูจน์ทราบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี หลังการยื่นร้องเรียน ใช้ระยะเวลานานเกินไป ควรปรับให้เป็นการดำเนินการโดยเร่งด่วน หรือ ๖ - ๑๒ เดือน 	<p>๖. การกำหนดเวลาในการจ้าง third party มาดำเนินการสอบสวนและพิสูจน์ทราบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี หลังการยื่นร้องเรียน ใช้ระยะเวลานานเกินไป ควรปรับให้เป็นการดำเนินการโดยเร่งด่วน หรือ ๖ - ๑๒ เดือน</p>	<p>ปรับปรุงแนวทางและมาตรการ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ข้อ ๒) การพัฒนาระบบจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐท้องถิ่น และชุมชนที่เหมาะสมและเป็นธรรม</p> <p>- พิจารณาทบทวนและเพิ่มวัตถุประสงค์ในการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษหรือกองทุนต่าง ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้</p>

ข้อคิดเห็น	สรุปประเด็นสาระสำคัญ	การพิจารณาเพิ่มเติม แก้ไข ปรับปรุง
		<p>ถือประธานบัตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการซื้อ ร้อยเรียนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของ ประชาชนในท้องที่ สำหรับเป็นงบประมาณของท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะจัดการซื้อร้อยเรียนนั้น ๆ โดยอาจจ้างบุคคลที่สาม (Third Party) มาดำเนินการ สอบสวนและพิสูจน์ทราบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ สุขภาพในเวลาไม่เกิน ๑ ปี หลังการยื่นซื้อร้อยเรียน</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● แผนแม่บทฯ เน้นคำว่าประชาชนเกินไป ไม่นั่น ท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ได้รับผลกระทบ 		<p>๑. ปรับปรุงเป้าหมายและตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ที่ ๔</p> <p>เป้าหมาย ๒ : ภาคประชาสังคมประชาชน ชุมชน และ ท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเพียงพอและมีความ เชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ พร้อมเข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการแร่รวมทั้งการเฝ้าระวังคุณภาพ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน</p> <p>ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ : ร้อยละของภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจที่ ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ผ่าน ช่องทางที่เข้าถึงได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ (เพิ่มขึ้น)</p> <p>๒. ปรับปรุงแนวทางและมาตรการ ยุทธศาสตร์ที่ ๔</p> <p>ข้อ ๓) การสร้างองค์ความรู้ให้กับภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นในพื้นที่ให้มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ และการเฝ้าระวัง คุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดแนวทางการพัฒนาใช้ประโยชน์แร่ควร มองให้ครอบคลุมทั่วถึงจากต้นน้ำไปยังปลายน้ำ 		<p>ได้มีรายละเอียดดังกล่าวในแนวทางและมาตรการการ บริหารจัดการแร่ในภาพรวม ข้อ ๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ แล้ว</p>